

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Третяка Дмитра Ярославовича на тему «Проектування та реалізація здоров'язберігаючих технологій в підготовці футболістів на етапі попередньої базової підготовки», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

1. Актуальність теми дослідження і отриманих результатів. На сучасному етапі розвитку футболу, що позначений зростанням на міжнародній і внутрішньоукраїнській спортивній арені конкуренції, підвищенням вимог до рівня майстерності спортсмена, значно актуалізується завдання визначення граничної мобілізації функціонального потенціалу та максимального розвитку індивідуальних здібностей гравця для розкриття ним своїх можливостей у спорті в оптимальний для цього час.

Сьогодні у середовищі вчених галузі фізичної культури і спорту, поширена справедлива думка про те, що притаманна сфері дитячо-юнацького спорту інтенсифікація навчально-тренувального процесу задля отримання високих результатів виступає детермінантом збільшення навантажень на організм дітей і ризикована появою в них низки метаболічних, морфофункціональних відхилень, донозологічних станів і захворювань.

Це доводить безсумнівну актуальність реалізації заходів із пошуку шляхів, а відтак – напрацювання науково-методичних розробок, надання процесу підготовки юних спортсменів здоров'язберігаючої спрямованості шляхом удосконалення такої внаслідок уведення системи корекційно-профілактичних заходів та дає підставу для висновку про достатньо високу актуальність обраної для дисертаційного вивчення проблеми.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація Третяка Д.Я. відповідає плану науково-дослідної роботи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2015–2020 рр. на тему «Теоретико-методичні основи диференційованого фізичного виховання в дошкільних закладах освіти, школах і позашкільних установах та ВНЗ» (номер державної реєстрації 0116U003890) та на 2020–2021 рр. «Морфо-функціональний стан школярів Прикарпаття» (номер державної реєстрації роботи 0112U008065). Роль автора як виконавця полягає в розробленні й упровадженні технології проектування та реалізації програм здоров'язберігаючої спрямованості на етапі попередньої базової підготовки футболістів із функціональними порушеннями ОРА.

3. Наукова новизна одержаних дисертантом результатів

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що *вперше*:

- визначено показники рівня стану біогеометричного профілю постави футболістів 12–13 років із різними типами постави;
- представлено кількісні морфологічні характеристики юних футболістів із нормальною та сколіотичною поставою, із круглою та плоскою спиною;
- науково обґрунтовано технологію проектування та реалізації програм

здоров'язберігаючої спрямованості на етапі попередньої базової підготовки юних футболістів із функціональними порушеннями опорно-рухового апарату, що задовольняє низку вимог, серед яких: концептуальність, антропоцентризм, ситуативність, контекстуальність із відповідними їм специфічними та загальними принципами. Авторська технологія відзначається декомпозицією мети (основної цілі) на цілі проміжні, що зумовлюють складники технології (модель програм здоров'язберігаючої підготовки юних футболістів із функціональними порушеннями опорно-рухового апарату та технологічні операції, що містить два взаємопов'язані блоки: організаційно-методичний передбачає організацію попередньої підготовчо-методичної роботи зі створення здоров'язберігаючого середовища; змістовно-цільовий – завдання, засоби, форми та методи корекційно-профілактичних заходів, принципи й методи проєктування та реалізації здоров'язберігаючої технології);

доповнено:

- дані про особливості функціонального стану опорно-рухового апарату юних футболістів;
- дані про засоби та методи тренування з футболу на етапі попередньої базової підготовки в загальній системі багаторічної підготовки футболістів;
- дані про застосування методів кваліметрії для визначення напрямів підвищення ефективності навчально-тренувального процесу юних футболістів;
- дані про підходи до організації біомеханічного контролю рівня стану біогеометричного профілю постави юних футболістів у процесі спортивної підготовки;

набули подальшого розвитку:

- знання про використання контролю для скринінгу рівня стану біогеометричного профілю постави юних спортсменів;
- наукові положення про зміст корекційно-профілактичних заходів у структурі мезоциклу юних футболістів.

4. Особистий внесок здобувача. Всі результати дослідження отримані особисто автором. Обсяг особистого внеску у роботах, опублікованих у співавторстві, зазначений у списку опублікованих праць.

5. Ступінь достовірності результатів дослідження. Обґрунтованість і достовірність одержаних дисертантом результатів забезпечена опрацюванням ним численних наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів з досліджуваної проблематики, законодавчих та нормативних актів України, постанов Кабінету Міністрів України, монографічних праць та наукових публікацій, результати особистих аналітичних узагальнень автора, а також комплексне застосування методів наукового пізнання, серед яких – абстрактно-логічний; порівняльного аналізу; аналізу і синтезу, порівняльного співставлення. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечено значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними,

використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичної обробки матеріалів. Підтвердженням обґрунтованості результатів дослідження є їх апробація на науково-практичних конференціях, публікація в наукових фахових виданнях.

6. Практичне значення одержаних результатів Практична цінність одержаних автором результатів наукових досліджень полягає в тому, що обґрунтовані в дисертації методичні підходи, отримані теоретичні висновки в практичні рекомендації можуть бути використані у процесі підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту, а особливо зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт».

Практична значущість дисертаційної роботи полягає в розробленні й упровадженні в практику навчально-тренувального процесу юних футболістів програм здоров'язберігаючої спрямованості: застосування авторської технології проектування та реалізації програм здоров'язберігаючої спрямованості на етапі попередньої базової підготовки футболістів із функціональними порушеннями ОРА уможливить фахове розв'язання проблеми покращення морфологічного стану юних спортсменів.

Основні теоретичні положення дисертаційної роботи та результати дослідження доведено до рівня практичних рекомендацій і використано та впроваджено у навчальний процес Івано-Франківської обласної дитячо-юнацької спортивної школи (акт впровадження від 09.11.2021 р.), ГС «Футбольна академія «Прикарпаття»» (акт впровадження від 25.10.2021 р.), ГС «Академія НФК «Ураган»» (акт впровадження від 25.10.2021 р.), кафедри спортивно-педагогічних дисциплін ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (акт впровадження від 25.10.2021 р.) м. Івано-Франківська.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За темою дисертаційної роботи опубліковано 5 наукових праць. З них 3 – у спеціалізованих виданнях України; 1 стаття у фаховому періодичному виданні іншої держави; 1 публікація має апробаційний характер.

Список публікацій Третяка Д.Я. за темою дисертації

Статті, опубліковані в наукових фахових виданнях України

1. Третяк Д. Теоретичне обґрунтування технології проектування та реалізації програм здоров'язберігаючої спрямованості у футболістів з функціональними порушеннями опорно-рухового апарату на етапі попередньої базової підготовки. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал. 2020;37:131–45. Фахове видання України.
2. Третяк Д.Я., Іванишин ІМ. Структура моделі програми здоров'язберігаючої спрямованості на етапі попередньої базової підготовки у юних футболістів з функціональними порушеннями опорно-рухового апарату. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2020 Листопад

24; 36: 66–74. Вісник включено до Переліку наукових фахових видань України категорії Б; галузь «Фізичне виховання та спорт».

3. Третяк Д.Я. Особливості постави, соматометричних та соматоскопічних показників футболістів 11-13 років. Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation & recreation): НУВГП, 2021; 8:51–7. Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України категорії Б; галузь «Фізичне виховання та спорт». Видання індексується Google Scholar.

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав

4. Tretiak D, Ivanyshyn I, Protsyshyn N. Morphobiomechanical peculiarities of football players aged 11–13 years. Pedagogy and Psychology of Sport. 2020;6(3):106-116. elSSN 2450-6605. DOI

<http://dx.doi.org/10.12775/PPS.2020.06.03.008>.<https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/PPS/article/view/PPS.2020.06.03.008>. <https://zenodo.org/record/4276270>.

Видання Польщі, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. Здобувачеві належить проведення послідовно констатувального експерименту, аналізу та узагальненню результатів дослідження. Внесок співавторів – допомога в проведенні експерименту та редагуванні статті.

Матеріали наукових конференцій

5. Tretiak D. Features of the posture of young football players. Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізичної терапії та ерготерапії: актуальні проблеми, інноваційні проекти та тренди: матеріали I Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю. Київ: Національний університет фізичного виховання і спорту України [електронний ресурс]. 25 травня 2021. 74-6. Доступно: <https://uni-sport.edu.ua/content/i-vseukrayinska-elektronna-naukovo-praktychna-konferenciya-z-mizhnarodnoyu-uchastyu>.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Третяка Дмитра Ярославовича на тему «Проектування та реалізація здоров'язберігаючих технологій в підготовці футболістів на етапі попередньої базової підготовки» є завершеним науковим дослідженням, виконаним дисертантом особисто, а отримані результати свідчать про достатній рівень наукової підготовки автора. Ним зроблено значний внесок у вирішення питань, які мають важливе значення для науки про фізичну культуру і спорт. Робота містить обґрунтовані й достовірні висновки та пропозиції. За змістом та оформленням вона відповідає встановленим вимогам.

Представлена дисертаційна робота відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт та вимогам пп. 9, 10, 11 «Про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 №167 зі змінами, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Дисертація Третяка Дмитра Ярославовича на тему «Проектування та реалізація здоров'язберігаючих технологій в підготовці футболістів на етапі попередньої базової підготовки» рекомендується до захисту в разовій

спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Рецензенти:

Доктор медичних наук, доцент, професор
кафедри теорії та методики фізичної
культури ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет імені Василя
Стефаника»

Зіновій

Зіновій ОСТАП'ЯК

Кандидат наук з фізичного виховання і
спорту, доцент, доцент кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Галина

Галина П'ЯТНИЧУК

22.10.2021 р.

Зіновій Остап'як
Галина П'ятничук ЗАВІРЯЮ
Начальник відділу контролю
Державної

22 *20* *21*